VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Infrastruktury (nr 100)**

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 64)**

z dnia 3 stycznia 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 100)

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 64)

3 stycznia 2013 r.

Komisje: Infrastruktury oraz Polityki Społecznej i Rodziny, obradujące pod przewodnictwem posła **Zbigniewa Rynasiewicza (PO)**, przewodniczącego Komisji Infrastruktury, rozpatrzyły:

– komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy – Kodeks wykroczeń (druk nr 823).

W posiedzeniu udział wzięli: **Tadeusz Jarmuziewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wraz ze współpracownikami, **Roman Dmowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami, **Michał Naruszewicz** starszy specjalista w Ministerstwie Finansów, **Wojciech Wiewiórowski** generalny inspektor ochrony danych osobowych wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Wasiak** naczelnik Wydziału do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, **Roman Uhlig** doradca prezesa zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, **Damian Dudała** pełnomocnik Krajowej Reprezentacji Doktorantów ds. osób z niepełnosprawnością oraz **Krzysztof Pater** stały doradca Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Misiak, Jakub Krowiranda, Elżbieta Przybylska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rynasiewicz (PO):

Rozpoczynamy posiedzenie, obradujących wspólnie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Infrastruktury. Witam wszystkich bardzo serdecznie w imieniu przewodniczącego Sławomira Piechoty i swoim własnym.

Wszystkim państwu składam jak najlepsze życzenia, aby wszystkie plany, pomysły, działania, a przede wszystkim, aby zdrowie w tym nowym roku 2013 nas nie opuszczało.

Szanowni państwo, porządek dzienny otrzymali państwo w zawiadomieniu. Czy są uwagi? Nie ma. Rozumiem, że jest akceptacja porządku dziennego.

Witam pana ministra Tadeusza Jarmuziewicza i pana ministra Romana Dmowskiego, a także generalnego inspektora ochrony danych osobowych pana Wojciecha Wiewiórowskiego – bardzo nam miło. Witam również wszystkich zaproszonych gości, przedstawicieli organizacji samorządowych oraz panie i panów posłów.

Dwa zdania na początek: ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy – Kodeks wykroczeń to projekt poselski, zgłoszony przez posłów z różnych klubów z Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Myślę, że jest on bardzo ważny.

Na początku – tytułem wstępu – chciałem powiedzieć, że na pewno konieczne będzie powołanie podkomisji nadzwyczajnej, ponieważ ten projekt wymaga pewnego przepracowania, a także zrozumienia wszystkich stron. Aby ukrócić zapędy do jakiejś ogromnej dyskusji, prosiłbym panie i panów posłów o to, aby przygotowali się na to, że zostanie powołana podkomisja i ta praca w niej się odbędzie.

Posłem, który został upoważniony do reprezentowania tego projektu jest pan Marek Plura. Nie widzę go na sali. Jeżeli państwo pozwolą, jeżeli nikt nie ma nic przeciwko temu, poprosiłbym o krótkie stanowisko rządu do tego projektu i poczekamy na posła reprezentującego wnioskodawców. Przedstawiciel rządu – panie ministrze, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Tadeusz Jarmuziewicz:

To projekt prowadzi MSW. Wiem, że minister Dmowski za chwilę się zjawi, natomiast ja nie odważę się zabierać głosu w omawianej sprawie, ponieważ nie znam do końca jej materii.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rynasiewicz (PO):

Jeżeli państwo pozwolą, akurat chciałem poprosić pana, który z ramienia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny… chciałem prosić pana ministra Patera o kilka zdań na ten temat w imieniu posłów wnioskodawców. Proszę bardzo.

Stały doradca Komisji Polityki Społecznej i Rodziny Krzysztof Pater:

Jestem stałym ekspertem Komisji Polityki Społecznej i Rodziny i uczestniczyłem w całym procesie przygotowywania tego projektu. Przesłanką podstawową, która skłoniła posłów do podjęcia prac, analiz, a w konsekwencji przedstawienia projektu, są zjawiska obserwowane – jak myślę – przez wszystkich na co dzień, szczególnie nasilające się w centrach wielkich miast oraz na terenach dużych parkingów przed centrami handlowymi. Widać tam już nie to, co było powszechne kilka lat temu, czyli zajmowanie miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych przez osoby bez uprawnień. Widzimy za to zaparkowane pojazdy z kartami parkingowymi, z których wysiadają, czy do których wsiadają osoby, których zachowanie w żaden sposób nie wskazuje na to, że ich sprawność ruchowa jest ograniczona. Często sama konstrukcja tych pojazdów – myślę tu przede wszystkim o bardzo wysokim zawieszeniu, pojazdach typu samochody terenowe – jest taka, że osoba, która ma duże problemy z poruszaniem się, nie byłaby w stanie do takiego pojazdu wejść.

W niektórych miastach działania podejmowane przez służby, przez straż miejską, zmierzające do wykrywania tego typu przypadków wykorzystywania kart przez osoby nieuprawnione, przynoszą efekty. Jest to jednak bardzo trudne, ponieważ można wychwycić cokolwiek tylko wtedy, gdy kontroler pojawi się w momencie, w którym ktoś wsiada lub wysiada z pojazdu.

W skali kraju wydano ponad 600 tys. kart parkingowych. Z informacji uzyskiwanych od MTBiGM wynika, że często podstawową przesłanką jest chęć skorzystania ze zwolnień z opłat w strefach parkingowych. Oczywiście, nigdy nie uda się całkowicie wyeliminować nieuczciwych postaw, ale zmniejszenie skali zjawiska doprowadzi do sytuacji, w której osoby niepełnosprawne będą miały realnie dużo większą możliwość korzystania z istniejących miejsc parkingowych. Zmniejszy się też presja na władze samorządowe, aby w określonych rejonach tworzyć kolejne miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

Pojawiła się koncepcja stworzenia centralnej ewidencji kart parkingowych. Nie chcę zajmować zbyt wiele czasu, ale jest to instrument dający służbom kontrolnym, przede wszystkim straży miejskiej – przy funkcjonowaniu pewnych postaw obywatelskich, sygnalizowaniu permanentnego wykorzystywania określonych miejsc przez ściśle określone osoby – możliwość skuteczniejszego wychwytywania takich przypadków.

Równocześnie wprowadzenie do Kodeksu wykroczeń kary grzywny, bez górnego limitu kwotowego, za wykorzystywanie karty podrobionej lub za wykorzystywanie karty wydanej osobie zmarłej – w praktyce oznacza to karę do 5 tys. zł – stwarza szansę, że ta skuteczność, czy nieuchronność kary, wraz z wysoką kwotą, z wysokim finansowym zagrożeniem, znacząco zmniejszy wykorzystywanie tych miejsc przez osoby nieuprawnione.

Jeżeli pojawią się jakieś pytania, chętnie na nie odpowiem. Nie chcę zajmować państwu zbyt wiele czasu tym wprowadzeniem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rynasiewicz (PO):

Bardzo dziękuję naszemu ekspertowi. Poproszę pana posła Marka Plurę, proszę bardzo.

Poseł Marek Plura (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, chciałbym podkreślić fakt, że projekt, z którym mamy do czynienia, który rozważamy w tej chwili, powstał w ramach pracy podkomisji stałej do spraw osób niepełnosprawnych. Następnie został

przyjęty przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny, przede wszystkim z tego powodu, aby – tak jak wspomniał tu przed chwilą pan Krzysztof Pater – zabezpieczyć to, co stanowi o aktywności wielu osób niepełnosprawnych. W dzisiejszych czasach, kiedy również i miejsce parkingowe wyznacza możliwość bycia mniej lub bardziej aktywnym, ta z pozoru drobna kwestia ma swoje niebagatelne znaczenie. Dowodem tego jest rosnąca – na szczęście nie dramatycznie – liczba nadużyć wykrywanych w stosowaniu uprawnień przysługujących posiadaczom karty parkingowej przyznawanej osobom niepełnosprawnym.

Z drugiej strony, od początku prac nad tym projektem, towarzyszyła nam również idea dostosowania naszych dzisiejszych rozwiązań do praw i obyczajów obowiązujących w krajach Unii Europejskiej. Stąd też zmiany dotyczące okresowości wprowadzania tej karty jako dokumentu ważnego.

Z pewnością szczegółowe rozwiązania w kształcie ostatecznym wymagają – ale też i warte są – dalszej pracy. Dlatego też, po dyskusji nad tym projektem, zachęcam państwa do wsparcia powołania podkomisji. Będzie ona mogła w toku pracy, zapraszając różnych specjalistów, podjąć wysiłek opracowania ostatecznego, szczegółowego, pełnego, możliwie doskonałego kształtu tej zmiany w prawie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rynasiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, poprosimy o opinię rządu. Pan minister Dmowski, proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Roman Dmowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dyskusję nad tym projektem przeprowadzaliśmy kilka tygodni temu i nasze stanowisko się nie zmieniło. Uważamy, że pomysł jest bardzo potrzebny i jesteśmy za tym, aby ukrócić nieuczciwość związaną z użytkowaniem tych identyfikatorów.

Natomiast nadal mamy zastrzeżenia do aspektów praktycznych. Dlatego sugerowaliśmy i teraz też sugerujemy, pogłębienie tych analiz o rozważenie zasadności pewnych rozwiązań. Przede wszystkim, trzeba zdać sobie sprawę, że wprowadzenie bardziej zaawansowanego sposobu zabezpieczania kart będzie skuteczne tylko w przypadku, kiedy przy pojeździe znajduje się kierowca. Sprawa nadal pozostaje nierozwiązana w sytuacji, gdy kierowcy nie ma, karta jest za szybą i nie jesteśmy w stanie w pełni skontrolować jej autentyczności.

Drugim bardzo ważnym aspektem, który trzeba rozważyć, jest fakt, że te kontrole najczęściej wykonuje straż miejska. Pytanie brzmi, czy zostały z nią przeprowadzone jakieś konsultacje, ponieważ myślę, że przedstawiciele straży miejskiej mają największe doświadczenie i być może ich sugestie pozwoliłyby dopracować omawiany projekt tak, aby w praktyce uzyskać największą skuteczność egzekwowania prawidłowego korzystania z tych kart parkingowych. Zwracaliśmy też uwagę na aspekt techniczny – w chwili obecnej straż miejska nie dysponuje narzędziami, które pozwalałyby każdemu strażnikowi natychmiast zweryfikować autentyczność karty parkingowej w trybie *online*. Brak po prostu terminali przenośnych, które zapewniają dostęp do Internetu lub do innego źródła transmisji danych.

Generalnie przychylamy się do tego, aby kontynuować prace nad tym projektem, natomiast uważamy, że bardzo przydatne byłoby poszerzenie konsultacji o poznanie stanowiska osób, które w praktyce zajmują się kontrolowaniem poprawności wykorzystywania tych specjalnych uprawnień. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rynasiewicz (PO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby odnieść się do treści zawartych w projekcie? Proszę bardzo, panie ministrze.

Generalny inspektor ochrony danych osobowych Wojciech Wiewiórowski:

Rzeczywiście, projekt dotyka bardzo istotnego zagadnienia, które wywołuje mocny protest. Mowa o wykorzystywaniu w niewłaściwy sposób kart parkingowych bądź podrabianiu kart parkingowych, które umożliwiają parkowanie na miejscach dla osób niepełnosprawnych. Doceniamy cel, jaki ma być osiągnięty, jakim jest poprawa sytuacji

osób niepełnosprawnych. Mamy jednak wątpliwości dotyczące praktycznych aspektów rozwiązania, które jest proponowane.

Przypominam, że tak naprawdę proponowane są 3 rozwiązania równocześnie. Pierwsze, na temat którego nie mam podstaw się wypowiadać, dotyczy wysokości kar, które byłyby nakładane na osoby, które dopuściły się takiego czynu. Drugie i trzecie, to stworzenie centralnej ewidencji oraz specjalnego rodzaju kart parkingowych.

W koncepcji stworzenia specjalnych kart, które byłyby w odpowiedni sposób zabezpieczone i umożliwiałyby ustalenie, czy dana osoba rzeczywiście ma odpowiednie uprawnienia, nie widzimy żadnych zagrożeń związanych z ochroną prywatności. Chociaż oczywiście podzielam zdanie pana ministra Dmowskiego, dotyczące praktycznych aspektów samego tworzenia tego typu systemu, odpowiednich procedur i wydawania takich kart.

Dużo większe wątpliwości wywołuje w nas kwestia owej centralnej ewidencji, która dotyczyłaby tak kierowców, jak i pojazdów, ponieważ chodzi tu o obie sytuacje. Rozumiemy, że chciano by wykorzystać rozwiązania, które funkcjonują już dzisiaj przy ewidencji kierowców i pojazdów, aczkolwiek to oczywiście wymagałoby zmian obecnej formy systemu Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców.

Największym zagrożeniem jest to, że centralna ewidencja nie rozwiąże problemu. Proszę zauważyć, że w tej chwili w projekcie ustawy proponuje się dostęp do danych z tej centralnej ewidencji bardzo szerokiemu katalogowi podmiotów. To, że jest to policja czy Inspekcja Transportu Drogowego, jest zrozumiałe. Ale dalej, kiedy zaczyna się Żandarmeria Wojskowa, szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Straż Graniczna, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Służba Kontrwywiadu Wojskowego czy Służba Wywiadu Wojskowego, to wciąż nie wymieniono tutaj tych służb, o które nam najbardziej chodzi. Mam na myśli straż miejską czy straż gminną, o której wspominał pan minister oraz – jak mówił bardzo słusznie pan poseł a wcześniej ekspert – tych, którzy sprawdzają bezpieczeństwo i porządek na terenie parkingów przy centrach handlowych, czy przy innych instytucjach, przy których parkuje duża liczba osób. Trudno wyobrazić sobie sytuację, że takie osoby będą wyposażone w terminale, które umożliwią weryfikację uprawnień w centralnym rejestrze *online*. Jeżeli mielibyśmy wprowadzać tego typu rozwiązanie, to ono musiałoby polegać na tym, że praktycznie każdy może zweryfikować, czyli każdy może dostać się do owej centralnej ewidencji i sprawdzić, czy są takie uprawnienia. Jeżeli tak miałoby być, to przyznam, że z punktu widzenia generalnego inspektora ochrony danych osobowych budzi to wątpliwości co do tworzenia takiego centralnego rejestru osób niepełnosprawnych i tego, do czego mógłby on być wykorzystany przez podmioty inne niż te, które faktycznie zajmują się działaniami, o których tu mówimy.

Nie negując samej idei, która jest jak najbardziej dobra, jesteśmy otwarci na to, żeby brać udział we wszystkich pracach dotyczących omawianego projektu. Jednocześnie chciałem zwrócić uwagę na bardzo dobre rozwiązanie, które w tym projekcie się pojawia, dotyczące technicznego zabezpieczenia kart parkingowych. To się bardzo pozytywnie wyróżnia na tle obecnej sytuacji prawnej – rzeczywiście, ta propozycja idzie w dobrym kierunku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rynasiewicz (PO):

Rozumiem, że zawsze będą zastrzeżenia, ale tak jak jest, też nie może zostać. Uważam, że propozycja, którą składam, aby została powołana podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia tego projektu… Podczas prac tej podkomisji wszystkie te wątpliwości będzie można przedyskutować i myślę, że rozwiać, jak również stworzyć przepisy, które będą spójne i spowodują, że to rozwiązanie dla osób niepełnosprawnych będzie wreszcie jasne, czytelne i właściwe, a także, iż system będzie szczelny. Główny zarzut, jaki stawiamy obecnemu systemowi jest taki, że jest on po prostu nieszczelny.

Czy jest sprzeciw wobec mojej propozycji, aby powołać podkomisję nadzwyczajną do rozpatrzenia tego projektu? Nie ma sprzeciwu. Proponuję, aby podkomisja liczyła 11 osób. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Również nie słyszę. Nie ma takiego sprzeciwu. Dziękuję bardzo.

Poszczególne kluby zgłosiły następujące osoby: pan poseł Tadeusz Tomaszewski, pan poseł Sławomir Piechota, pani poseł Małgorzata Gosiewska, pan poseł Witold Czarnecki, pan poseł Józef Racki, pan poseł Henryk Kmiecik, pani poseł Magdalena Kochan, pan poseł Marek Plura, pan poseł Stanisław Huskowski, pani poseł Monika Wielichowska. Nie ma sprzeciwu wobec takiego składu podkomisji nadzwyczajnej? Dziękuję bardzo za powołanie podkomisji nadzwyczajnej w składzie przeze mnie wymienionym.

Na tym kończymy dzisiejsze posiedzenie. Poproszę wszystkich nowo wybranych członków podkomisji o podejście do stołu prezydialnego, a państwu dziękuję za dzisiejszą intensywną pracę.